

[Skrunsager Skau]

tigt, hvad miljøministeren også har nævnt. Men med den nuværende viden må vi også opstille det krav, at forbrændingstemperaturen skal op på de 1.100° C for at begrænse muligheden for dioxindannelse mest muligt.

Som konklusion vil jeg sige, at venstre kan tilslutte sig miljøministerens indlæg og handlingsplan samt de intentioner, der ligger i den. Der lægges især vægt på tre punkter, og dem har jeg fremdraget: det skal undersøges nærmere, hvad det drejer sig om, affaldsmængden skal reduceres, og forbrændingsanlæggene skal godkendes. Vi er godt på vej til at nå de mål, og jeg er sikker på, at vi her i tinget kan få en bred opbakning bag miljøministerens handlingsplan.

Leif Hermann (SF):

Jeg vil indledningsvis sige tak til miljøministeren for de positive bemærkninger, han kom med i besvarelsen af forespørgslen. Jeg bilder mig ikke ind, at det er vores skyld, at ministeren er blevet så positiv over for miljøstyrelsens dioxinredegørelse, som det er tilfældet, men jeg bilder mig ind, at det dog har haft en vis virkning på ministerens ønske om nu at udarbejde en handlingsplan.

Da socialistisk folkeparti i 1983 efter fremkomsten af den første dioxinredegørelse fra miljøstyrelsen gik videre i arbejdet med affaldsforbrændingsanlæg og disses omgivelserforurening, var der nok ikke så mange, der havde troet, at vi her havde at gøre med et fænomen, som kan sammenlignes med troldmandens lærling. I 1970'erne havde vi en solid tro på, at vi med forbrænding ikke blot løste et miljøproblem, men også energimæssigt gjorde betydelige fremskridt. Vores viden om dannelsen af dioxiner i forbindelse med affaldsforbrændingsanlæg var på trods af Sevesokatastrofen ringe, og den var i hvert fald ikke forbundet med nogen særlig bekymring. Denne ro blev rokket ved miljøstyrelsens redegørelse fra 1983, som førte frem til det uhyre moderate krav, som vi stillede som beslutningsforslag: at ældre affaldsforbrændingsanlæg skulle miljøgodkendes straks. Det var selvfølgelig et voldsomt krav at stille, og det blev da også sidste år til, at beslutningsforslaget blev konkretiseret sådan, at miljøgodkendelsen af de ældre affaldsforbrændingsanlæg skal finde sted inden udgangen af maj 1987.

I denne forbindelse havde vi også tidligere fået miljøministerens tilsagn om en ny redegørelse om dioxiner i forbindelse med affaldsforbrændingsanlæg, og dermed tog sagen fart. Den tog såmænd så meget fart, at redegørelsens offentliggørelse blev udsat adskillige gange og endte med at udkomme med et halvt års forsinkelse lige op under jul.

Det ville være synd at sige, at redegørelsen og de efterfølgende svar på en lang række af de spørgsmål, som navnlig VS havde stillet, gjorde os tryggere, men på sin vis blev vi nok klogere – i den forstand, at vi blev ikke så lidt skeptiske. Vi måtte nødvendigvis erkende, at beslutningsforslaget fra 1984 i sin endelige form formentlig ikke rakte til. Pænt sagt efterlod redegørelsen metodiske og dermed også indholdsmæssige uklarheder af et sådant omfang, at løsningen af problemet med troldmandens lærling måtte være at tage noget så lidt troldmandsagtigt som den sunde fornuft i brug.

Hvad var der i grunden sket? Ja, miljøstyrelsens første redegørelse fra 1983 var forsigtig, men visse kritiske udenlandske røster hævdede sig over for de såkaldt etablerede sandheder, og jeg henviser her til side 3 i 1983-rapporten, hvor spørgsmålet om metoden med dyreforsøgsresultaterne anfægtes, idet det anføres, at de biologiske effekter ved rotteforsøg er målt ud fra indtagelse af føde, mens den anvendte dioxin, T4CCD, i praksis indåndes.

Metoden med dyreforsøg og dermed også denne metodefejl går igen i miljøstyrelsens anden redegørelse, fra december 1984, men nu uden henvisning til den kritik, der var kommet frem.

Ud fra denne meget snævre antagelse af skadevirkningerne på rotter, hvor aktiviseringen af dioxinerne sker gennem levercelleenzymerne, når miljøstyrelsen frem til det såkaldte nuleffektniveau, der fastsættes til 1 nanogram pr. kilo legemsvægt i forsøgsdyrene. Dette fører frem til den grænseværdi på 5 picogram legemsvægt pr. dag pr. kilo, som er fastsat for mennesker.

Tilsyneladende er det helt glemt, at stofets aktivisering gennem enzymerne også kan ske gennem lungeenzymen, og at det muligvis kan ske væsentlig hurtigere, hvis de er anderledes, end gennem levercelleenzymerne. Dette er blot ét eksempel, der grundlæggende sætter spørgsmålstegn ved det berettigede i